

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor Bedrijfseconomie van de Saxion Hogeschool

Gegevens

datum	Naam instelling	:	Saxion Hogeschool
30 juni 2014	Naam opleiding	:	hbo-bachelor Bedrijfseconomie (240 ECTS)
onderwerp	Datum aanvraag	:	19 december 2013
Besluit	Varianten opleiding	:	voltijd, deeltijd
accreditatie hbo-bachelor	Locaties opleiding	:	Deventer, Enschede
Bedrijfseconomie van de Saxion	Datum goedkeuren	:	
Hogeschool (002415)	panel	:	9 april 2013
uw kenmerk	Datum locatiebezoeken	:	18 en 19 september 2013
2013005824 (0603) JR	Datum visitatierapport	:	20 maart 2014
ons kenmerk	Instellingstoets kwaliteitszorg	:	ja, positief besluit van 28 juni 2012
NVAO/20142382/ND			
bijlagen			
3			

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcr. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport en de aanvullende informatie deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel.

De hbo-bacheloropleiding Bedrijfseconomie (BE) verzorgt Saxion Hogeschool (Saxion) op de locaties in Enschede en Deventer. De voltijdse variant van BE kent drie studieroutes: een Nederlandstalige studieroute (BE-VT), een Engelstalige studieroute International Finance & Accounting (IFA) en een verkorte studieroute daarvan, International Finance & Accounting Short Degree Program (IFAS). Daarnaast biedt BE een deeltijdse variant (BECO) aan. De opleiding leidt al haar studenten op tot hbo-bedrijfseconomen, die zich richten op het beheersbaar maken van de organisatie in haar geheel en de onderliggende processen in het bijzonder.

Inlichtingen

Niek Pronk
+31 (0)70 312 23 49
n.pronk@nva

Parkstraat 28 | 2514 JK | Postbus 85498 | 2508 CD Den Haag
P.O. Box 85498 | 2508 CD The Hague | The Netherlands
T + 31 (0)70 312 2300 | F + 31 (0)70 312 2301
info@nva

De beoogde eindkwalificaties die voor alle varianten/studieroutes van BE gelijk zijn, zijn ten aanzien van de inhoud, het niveau en de oriëntatie geconcretiseerd en actueel. Zij sluiten direct aan bij de zeven competenties uit het herziene landelijke opleidingsprofiel *Bedrijfseconomie*, dat in januari 2013 is vastgesteld. Na het succesvol afronden van de opleiding beschikken alle studenten over de graad 'Bachelor of Business Administration'. De competentie 'Onderzoekend vermogen' maakt expliciet onderdeel uit van de eindkwalificaties van BE. De onlangs geformuleerde, heldere visie van F&M waar BE zich bij aansluit, luidt als volgt: "Een hbo-bedrijfseconoom kan een methodologisch verantwoord praktijkgericht onderzoek verrichten naar een reëel probleem, waarbij de uitkomst van het onderzoek het probleem oplost en bijdraagt aan kennisvermeerdering en ontwikkeling van onderwijs."

Ook neemt de internationale oriëntatie in de BE-eindkwalificaties een steeds belangrijkere plaats in. De opleiding wil de internationale oriëntatie verder versterken door het stimuleren van stafuitwisseling met buitenlandse hogescholen en universiteiten en deelname (van docenten en studenten) aan de International Week van Saxion. Voor IFA is het doel dat 100% van de studenten minimaal 30 EC internationale ervaringen opdoen. Het is daarnaast een mooi streven dat de opleiding studenten van BE-VT, door bijvoorbeeld het gezamenlijk volgen van gastcolleges, regelmatig in contact wil laten komen met de diversiteit van studenten van IFA en IFAS.

Door het structureel raadplegen van haar netwerk borgt BE een adequate afstemming van de beoogde eindkwalificaties op huidige en toekomstige ontwikkelingen in het specifieke vakgebied en in het relevante werkveld.

Met bovenstaande punten voldoet de opleiding BE naar de mening van het panel zeker aan de basiskwaliteit. Toch is het oordeel 'goed' nog niet gerechtvaardigd. Hoewel de omvang van de aandacht voor 'de kennisgebieden fiscaliteit, recht en controlewerkzaamheden' groter is ten opzichte van andere BE-opleidingen in Nederland, is dit accent - evenals een focus op 'sociaal communicatieve vaardigheden' - in alle varianten/studieroutes en de sterke profilering van de studieroutes IFA en IFAS op het internationale werkveld voor een groot deel, maar niet volledig uniek ten opzichte van andere (internationaalgerichte) BE-opleidingen in Nederland. Indien de opleiding zich in die mate wil onderscheiden zal zij zich over een ander (inhoudelijk) profileringsthema moeten bezinnen. De aansluiting bij het lectoraatsthema 'Business Development' is een goede mogelijkheid, maar bevindt zich nog in een pril stadium. Het panel komt daarom voor deze standaard tot het oordeel (ruim) 'voldoende'.

2. Onderwijsleeromgeving

Het didactische concept en de programma's zijn per variant/studieroute afgestemd op de desbetreffende doelgroep (zie onderstaande tabel). Er bestaat op hoofdlijnen geen grote bandbreedte in de bevindingen van het auditpanel over de onderwijsleeromgeving van de verschillende varianten/studieroutes. De inhoud en de vormgeving van deze programma's stellen de studenten dan ook in staat de beoogde eindkwalificaties te bereiken.

De kern van de opleiding wordt gevormd door de prestatie-indicatoren en de leerdoelen, die in relatie staan met de eindkwalificaties. De herziening van het gezamenlijke curriculum in de eerste twee studie jaren van BE-VT met FRE en AC in 2011-2012 zorgde voor een sterkere samenhang in het curriculum. Bij BECO zet de opleiding uitdagende en degelijk vormgegeven action learning opdrachten in. Alle studenten zijn in voldoende tot ruim voldoende mate tevreden over de studie in het algemeen, de inhoud van de programma's en de docenten (o.a. hun inhoudelijke kwaliteit en hun betrokkenheid).

Variant	Studieroute	Locatie	Omschrijving
Voltijd	BE-VT (Nederlands- talig)	Enschede en Deventer	Het programma op beide locaties is identiek en heeft een kwartielenstructuur. De kleinschaligheid is kenmerkend voor de locatie Deventer. In deze variant studeren circa 800 studenten.
	IFA (Engelstalig)	Enschede	De variant is gestart in 2010-2011 en kenmerkt zich door een internationaal karakter/inkleuring. IFA kent een semesterstructuur en het programma heeft een modulaire opbouw. In de variant studeren circa 70 studenten in 'international classrooms' met meer dan 13 verschillende nationaliteiten.
	IFAS (Engelstalig)	Deventer	Deze studieroute is sinds het studiejaar 2012-2013 herzien. Studenten afkomstig van partner- en niet-partnerscholen c.q. freemovers krijgen op individuele basis vrijstellingen en volgen op basis daarvan een deel van het IFA-programma. In het voor de meeste studenten thans tweejarige programma is meer aandacht voor de Engelse taalvaardigheid en de onderzoeksvaardigheden. In deze variant studeren circa 60 studenten.
Deeltijd	BECO (Nederlands- talig)	Deventer	BECO bestaat uit cursussen en uit Action Learning-opdrachten, die studenten uitvoeren in het bedrijf waar ze werkzaam zijn. Het programma heeft een kwartielenstructuur en is thematisch ingevuld. In deze variant studeren circa 70 studenten.

Tabel 1 – Varianten/studieroutes BE

De afgelopen jaren heeft internationalisering in aansluiting bij de doelstellingen die de opleiding aan elke variant/studieroute stelt, een duidelijkere plek gekregen in de programma's van BE. Alle BE-VT- (3e jaar) en IFA-studenten (2e jaar) participeren in een 'Internationale Week Saxion'. De opleiding zou meer interactie tussen alle varianten/studieroutes tot stand kunnen brengen.

Praktijkgericht onderzoek krijgt binnen BE meer structureel aandacht in de programma's. Vanaf het studiejaar 2012-2013 zitten in elk leerjaar elementen die gezamenlijk de onderzoekslijn vormen. De studenten ontwikkelen nadrukkelijker dan voorheen methodologische vaardigheden en ontplooiën een (zelf)kritische houding.

Daarnaast zijn de docenten die BE globaal genomen in alle varianten/studieroutes en op beide locaties Enschede en Deventer inzet, goed gekwalificeerd voor de realisatie van de programma's. 81,5% van de docenten beschikt over een mastergraad en 5,6% van de docenten over een academische graad. Alle docenten die bij IFA en IFAS betrokken zijn, hebben minimaal niveau Engels Cambridge C1.

Ook de opleidingsspecifieke voorzieningen die studenten toegang bieden tot de benodigde (bedrijfs)economische vakliteratuur, tijdschrift- en krantenartikelen, zijn actueel en toereikend voor de realisatie van de programma's.

Met bovengenoemde punten voldoet de opleiding naar het oordeel van het panel zeker aan de basiskwaliteit. Een nieuw elan bracht veranderingen in de organisatiestructuur en –cultuur tot stand. De docenttevredenheid is door deze maatregelen gestegen. Toch zijn volgens het panel in beide varianten kleine verbeteringen (vb. nadere uitwerking van de onderzoekslijn, het meer structureel inzetten op de wisselwerking tussen onderwijs en onderzoek, het monitoren van de ingezette verbeteringen ten aanzien van het studiesucces en het verbeteren van het algemene voorzieningenniveau) en bij de voltijd ook grotere verbeteringen denkbaar (vb. het verder verstevigen van de aandacht voor de Engelse taalvaardigheid bij IFA/IFAS). Het effect van de genomen maatregelen op deze punten wordt binnenkort zichtbaar.

Pagina 4 van 8 Het panel komt bij de deeltijdse variant vanwege de prima kwaliteit van de onderwijsleeromgeving tot het oordeel 'goed' en voor de voltijdse variant door de grotere verbetermogelijkheden tot het oordeel 'voldoende'.

3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

Het systeem van toetsing is degelijk en de toetstermen sluiten aan bij de eindkwalificaties van BE, bij de prestatie-indicatoren en bij de leerdoelen. Het panel vindt het belangrijk dat de opleiding verbeteringen aanbrengt in de proceskant van toetsing en beoordeling en dat er tevens aandacht is voor de hygiëne van toetsing (vb. vormgeving van een toets). Desondanks had het een positieve indruk van het niveau van de toetsen. Door de examen- en de toetscommissie verder in hun rol te laten groeien en hen daarin voldoende te faciliteren, ziet het auditpanel mogelijkheden om het toetssysteem verder te professionaliseren.

Het gerealiseerde eindniveau is naar de opvatting van het panel van hbo-bachelorniveau, wat aansluit bij de mening van het werkveld. Het panel kwam bij een groot deel van de afstudeeropdrachten, dat het voorafgaand aan de audit bekeek, tot een voldoende oordeel. Het auditpanel trof bij BE-VT één afstudeeropdracht aan, waarbij het resultaat van de beoordeling twijfelachtig was en de beoordeling van de afstudeerzitting uiteindelijk bij de opleiding leidde tot het oordeel voldoende. In de onderzoeks- en adviesopdrachten had het auditpanel met name waardering voor de zichtbare verbetering in het niveau van de onderzoeksvaardigheden in de afstudeeropdrachten van BE-VT en BECO uit 2012-2013 in vergelijking met onderzoeks- en adviesopdrachten uit 2011-2012. De basis van de onderzoeks- vaardigheden is in deze varianten minstens gelegd. BECO lijkt in vergelijking met BE-VT iets meer boven de basiskwaliteit uit te steken. Op basis van deze positieve bevindingen, het inzetten van dezelfde procedures en docenten als bij BE-VT en BECO alsmede de stevigere aandacht voor de onderzoeksvaardigheden en de Engelse taalvaardigheid, kan het panel vertrouwen uitspreken dat ook de studieroutes IFA en IFAS de beoogde eindkwalificaties in de eerste onderzoeks- en adviesopdrachten die in 2013-2014 gereed komen, zullen realiseren. Het volle rendement van de onderzoekslijn moet dus in alle varianten/studieroutes nog zichtbaar worden. Dit maakt het mogelijk voor de opleiding om de veilige kaders in de afstudeerfase los te laten en de onderzoekscomponent in de onderzoeks- en adviesopdrachten boven het basisniveau uit te ontwikkelen. Het oordeel 'voldoende' vindt het panel voor alle varianten/studieroutes gerechtvaardigd.

Aanbevelingen

De NVAO sluit zich aan bij de aanbevelingen die het panel op zes aspecten heeft geformuleerd.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Saxion Hogeschool te Enschede in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 28 april 2014 naar voren te brengen. Bij e-mail 14 mei 2014 heeft mevrouw A. Thijsen, namens het college van bestuur, ingestemd met het voornemen tot besluit.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Bedrijfseconomie (240 ECTS; variant: voltijd, deeltijd; locatie: Deventer, Enschede) van de Saxion Hogeschool te Enschede. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 30 juni 2014 en is van kracht tot en met 29 juni 2020.

Den Haag, 30 juni 2014

De NVAO
Voor deze:

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'R' followed by a horizontal line extending to the right.

R.P. Zevenbergen
(bestuurder)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel Voltijd	Beoordeling door het panel Deeltijd
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Voldoende	Voldoende
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	Voldoende	Goed
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	Voldoende	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende	Voldoende

Basisgegevens hbo-bacheloropleiding **Bedrijfseconomie**, voltijd, deeltijd²

Instream (aantal)	2007	2008	2009	2010	2011	2012
▪ voltijd	153	166	191	228	287	271
▪ deeltijd	9	13	12	10	11	9
Uitval (percentage)						
Uit het eerste jaar³	2006	2007	2008	2009	2010	2011
▪ voltijd	32,5	44,4	39,8	28,3	40,8	36,2
▪ deeltijd	28,6	22,2	38,5	50,0	20,0	27,3
Uit de hoofdfase⁴				2005	2006	2007
▪ voltijd				13,6	14,7	27,5
▪ deeltijd				11,1	0,0	42,9
Rendement (percentage)⁵				2006	2006	2007
▪ voltijd				55,6	62,7	48,8
▪ deeltijd				77,8	100,0	42,9
Docenten (aantal + fte)				aantal		Fte
▪ voltijd / deeltijd	FCM			72		53,3
	BE (vakinhoudelijk)			33		28,1
Opleidingsniveau docenten (percentage)⁶			Bachelor	Master	PhD	
▪ voltijd / deeltijd	FCM		12,7	81,7	5,6	
	BE (vakinhoudelijk)		13,2	81,2	5,6	
Docent-student ratio⁷	▪ voltijd / deeltijd			1:25,8		
Contacturen (aantal)⁸		1e jaar	2e jaar	3e jaar	4e jaar	
▪ voltijd*		15	15	12	12	
▪ deeltijd**		5,5	5,5	5,5	-	

* Toelichting contacturen: In leerjaar 3 lopen de studenten gedurende één semester stage, het aantal contacturen betreft het aantal uren in het binnenschoolse semester. In leerjaar 4 voeren de studenten gedurende één semester de onderzoeks- en adviesopdracht uit, het aantal contacturen betreft het aantal uren gemiddeld besteed aan een Saxion minor.

** Toelichting contacturen: Voor de deeltijdvariant betreffen het aantal contacturen in jaar 3 de uren besteed aan het binnenschoolse semester.

² Bron: Basisgegevens opleidingsbeoordeling 'Indicatoren en definities', Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie, 11 september 2012

³ Het aandeel van het totaal aantal bachelorstudenten (eerstejaars ho) dat na één jaar niet meer bij de opleiding staat ingeschreven, zo mogelijk voor de laatste zes cohorten.

⁴ Het aandeel van de bachelorstudenten die zich na het eerste studiejaar opnieuw bij de opleiding inschrijven (herinschrijvers) dat in de nominale studieduur zonder het diploma te hebben behaald alsnog uitvalt uit de opleiding, zo mogelijk voor de laatste drie cohorten.

⁵ Het aandeel van de bachelorstudenten die zich na het eerste studiejaar opnieuw bij de opleiding inschrijven (herinschrijvers) dat het bachelordiploma haalt in de nominale studieduur + één jaar, zo mogelijk voor de laatste drie cohorten.

⁶ Het aandeel docenten (onderwijzend personeel) met een hbo, master en PhD in het totaal aantal docenten (onderwijzend personeel).

⁷ De verhouding tussen het totaal aantal ingeschreven studenten en het totaal aantal fte's aan onderwijzend personeel van de opleiding in het meest recente studiejaar.

⁸ Het gemiddeld aantal klokuren per week aan geprogrammeerde contacttijd, voor ieder jaar van de opleiding.

- R.J.M. van der Hoorn MBA CMC is een van de directeurs van Hobéon en heeft binnen het hoger onderwijs ruime ervaring met audits. Dhr. Van der Hoorn heeft diverse opleidingen op het gebied van Bedrijfseconomie en Bedrijfskunde gevolgd.
- Prof. Dr. D.J. Eppink is Emeritus hoogleraar. Jan Eppink studeerde Economie aan de Faculteit der Economische Wetenschappen van de Vrije Universiteit Amsterdam, behaalde daar in 1967 zijn doctoraal examen met als specialisatie Bedrijfseconomie en promoveerde, eveneens aan de VU, in 1978.
- Drs. A.H. Kolner RA is als registeraccountant vanaf 1994 vele jaren werkzaam bij de Belastingdienst in Oost-Nederland. Vanaf 2001 doceerde hij enkele jaren de vakken 'Formeel Belastingrecht' en 'Externe Verslaggeving' bij de hbo-bacheloropleidingen 'Fiscaal Recht en Economie' en 'Bedrijfseconomie'.
- Drs. J.H.C. Bakker studeerde HBO Bedrijfseconomie bij Fontys Hogescholen in Venlo en behaalde zijn Master Bedrijfswetenschappen aan de Radboud Universiteit in Nijmegen. Sinds 5 jaar is Dhr. Bakker als docent betrokken bij de hbo-bacheloropleiding Bedrijfseconomie van Hogeschool van Arnhem Nijmegen.
- J. Chamrai is derdejaars student bij de hbo-bacheloropleiding Bedrijfseconomie van Hogeschool Utrecht. Hij is tevens bestuurslid van de gemeenschappelijke opleidingscommissie.

Het panel werd ondersteund door I.M. Gies Broesterhuizen, secretaris (gecertificeerd).